

NISHMAT'S YARCHEI KALLAH IN TORONTO July 2015

Study Guide, Day 2 The Gastronomy of Jewish Survival

- 1) Read Chapter 1 in Daniel, and then read Chapter 1 in Megillat Esther—the two books of Tanach that take place entirely outside the Land of Israel, with several decades to a century between them. Why do you think both books begin with gastronomy? Do you see a difference between both books?
- 2) Read Source 1, Talmud Megillah 12a. First, try to understand the discussion between Rabbi Shimon bar Yochai and his students. How do they each answer the question? Why do both he and they assume Israel deserved annihilation? Can they possibly be implying that whenever an anti-Semite attempts to murder Jews—that it is our fault?! Next: According to Rashi, the image they bowed to was in the days of Nevuchadnezzar (see Daniel Chapter 3). What can this possibly mean, i.e., why would the Jews of the Persian empire be held accountable for what happened a century earlier? And more—what indication do we have that they bowed to the idol?
- 3) What fault do Rabbi Shimon bar Yochai and his students find in the Jews during the time of Esther?
- 4) Let's try to read some books of Tanach together. Read Ezra, Chapter 1, Chapter 2 pasuk 64 and Chapter 4 pesukim 1-5. Read also Chagai Chapter 1 pesukim 1-6; and Nechemia Chapter 4 pesukim 1-6.

Hebrew Sources, Day 2

גסטרונומיקה והשרדות יהודית

תהלים פרק קלז

- (א) על נהרות בבל שם ישבנו גם בכינו בזכרנו את ציון:
 - (ב) על ערבים בתוכה תלינו כנרותינו:
- (ג) כִי שַם שָאַלוֹנוּ שוֹבֵינוּ דָבָרֵי שִיר וְתוֹלַלֵינוּ שָׁמְחָה שִירוּ לַנוּ מְשִיר צִיוֹן:
 - (ד) איך נשיר את שיר ה' על אדמת נכר:
 - ה) אָם אֶשְׁכָּחֵדְ יְרוּשָׁלָם תִּשְׁכַּח יְמִינִי:
- (ו) תִּדְבַּק לְשׁוֹנִי לְחַכִּי אִם לֹא אֶזְכְּרֵכִי אִם לֹא אַעֲלֶה אֶת יְרוּשָׁלַם עַל ראש שִׁמְחָתִי:
 - (ז) זְכֹר ה' לִבְנֵי אֱדוֹם אָת יוֹם יְרוּשֶׁלָם הָאמְרִים עָרוּ עָרוּ עַד הַיְסוֹד בָּה:
 - (ח) בַּת בָּבֶל הַשְּׁדוּדָה אַשְׁרֵי שֶׁיְשַׁלֶּם לָךְ אֶת גְּמוּלֵךְ שֶׁגָּמַלְתְּ לָנוּ:
 - (ט) אַשְׁרֵי שִׁיֹאחָז וְנְפֵּץ אֶת עלַלַיִּךְ אֶל הַסַּלַע:

השושלת הפרסית האחמנית:

הצהרת כורש, שיבת ציון, וייסוד בית המקדש, 538-7	כורש	530 - 539
תקופת המגילה לפי חז"ל: בין שיבת ציון לבין חנוכת בית שני		
	כנבוזי	522 - 530
חידוש בניין בית המקדש השני: 520	דריוש הגדול	486 - 522
חנוכת בית שני: 515		
אחשורוש, לפי השערת ההסטוריונים המקדימים [הרוב]	חשיארש, כסרכסס	465 - 485
	ארתחשסתא הראשון	424 - 465
	דריוש השני	404 - 424
	ארתחשסתא השני	359 - 404
	ארתחשסתא השלישי	337 - 358
אחשורוש, לפי השערת ההסטוריונים המאחרים	ארסס	335 - 337
	דריוש השלישי	332 - 335

1. מגילה י"ב עמוד א'

שאלו תלמידיו את רבי שמעון בן יוחאי, מפני מה נתחייבו שונאיהן של ישראל שבאותו הדור כליה? אמר להם, אמרו אתם. אמרו לו, מפני שנהנו מסעודתו של אותו רשע. אם כן שבשושן יהרגו, שבכל העולם כולו אל יהרגו! אמרו לו: אמור אתה. אמר להם מפני שהשתחוו לצלם. אמרו לו: וכי משוא פנים יש בדבר? אמר להם, הם לא עשו אלא לפנים אף הקדוש ברוך הוא לא עשה עמהן אלא לפנים, והיינו דכתיב [איכה ג'] כי לא ענה מלבו. רש"י שם ד"ה שהתשחוו לצלם - בימי נבוכדנצר.

2. עבודה זרה דף לו עמוד א

וישם דניאל על לבו אשר לא יתגאל בפת בג המלך וביין משתיו... רב סבר על לבו שם ולכל ישראל הורה, ושמואל סבר על לבו שם ולכל ישראל לא הורה. ושמן דניאל גזר? והאמר באלי אבימי נותאה משמיה דרב: פיתן ושמנן על לבו שם ולכל ישראל לא הורה. ושמן דניאל גזר? והאמר באלי אבימי נותאה משמיה דרב: יינן ובנותיהן—כולן משמנה עשר דבר הן! וכי תימא: אתא דניאל גזר ולא קיבל, ואתו תלמידי דהלל ושמאי וגזור וקיבל, א"כ מאי אסהדותיה דרב?

3. ר"י מדן, דניאל גלות והתגלות, עמוד 20

דניאל וחבירוהם ראשיתה של גלות בבל, שעתידה לכלול עוד גולים רבים כעבור זמן קצר. בהינף יד אכזרית נקרעו ארבעת הנערים עם חבריהם מנוף מולדתם וממורשת עמם, ותרבות נכרית אורבת להם בפתח עם כל פיתוייה ומנעמיה. ברור לדניאל ולחבריו, ששמותתיהם כבר שונו בעל כורחים, שמחיר הפיתויים יהיה טמיעה בתרבות החדשה. האוכל והשתייה מקרבים את הדעת בין הרחוקים ומדגישים את המשותף בין הרחוקים – חיי הבשר ותאוותיו.

כאן עומד דניאל כחומה בצורה ומכריז בדממה את החידוש שאיש לא שיער אותו עד הלום: גם בגלות, גם מחוץ לארץ הבחירה וגם מחוץ לעם הבחירה, נישאר יהודים. החומה שבנה דניאל מפני מאכליהם של הגויים, גם אם יוכלו להיות כשרים על פי ההלכה, היא חומה מפני תהערבות בחייהם ובתרבותם של הגויים. ממנו למדו חכמים בדורות מאוחרים לגזור על פתם, שמנם ויינם של גויים, ובמיוחד בדורם של תלמידי שמאי והלל, שגזרו של שמונה עשר דבר, כשהתערובת עם הגויים ותרבותם פשתה בארץ ישראל ללא מתום.

Day 2, English Sources

The Persian Achaemenid Dynasty (BCE)

1	539-530	Cyrus	Cyrus Declaration, Return to Zion, Groundbreaking	
			for Rebuilding Temple.	
			According to Chazal, Megillat Esther took place	
			between Return to Zion and Dedication of the Second	
			Temple in 515 BCE	
2	530-522	Cambyses		
3	522-486	Darius the	Resumption of Construction of the Second Bet Mikdash	
		Great	In 520 BCE.	
			Dedication of the Second Bet Mikdash in 515 BCE	
4	485-465	Xerxes	Achashverosh, according to most historians	
		Khashiarsh		
5	465-424	Artaxerxes I		
6	424-404	Darius II		
7	404-359	ArtaxerxesII		
8	358-337	ArtaxerxesIII		
9	337-335	Arses	(Achashverosh, according to some historians.)	
10	335-332	Darius III		

1. Megillah 12a

Rabbi Shimon ben Yochai's students asked him: Why did the "enemies of Israel" [euphemism for the Jews] of that generation deserve annihilation? He said to them: You answer. They said to him: Because they enjoyed the feast of that wicked one. If so, those in Shushan should be killed, but those in the rest of the world should not be killed! They said to him: You answer! He said to them: Because they bowed down to the idol.

Rashi ibid, They bowed down to the idol – In the days of Nevuchadnezzar.

2. Avodah Zarah 36a

And Daniel resolved in his heart not to be defiled with the king's foold for the wine of his drinks...Rav held that he resolved in his heart and ruled for all Israel, and Shmuel held that he resolved in his heart and did not rule for all Israel. And did Daniel decree regarding oil? Did not Be'eli Avimi Nota'ah say in the name of Rav: Their bread and their oil and their wine and their daughters—all are among the eighteen things [decreed by Bet Shammai and Bet Hillel]! And if you should say: Daniel came and decreed and it was not accepted, and the students of Hillel and Shammei came and decreed and it was accepted, if so, what of Rav's testimony?

3. Rabbi Yaakov Medan, Daniel: Exile and Revelation, Page 20

Daniel and his friends are the beginning of the Babylonian Exile, which in a short time will include many other exiles. With a cruel wave of the hand, the four youths with their friends were torn from the landscape of their homeland and the heritage of their nation, and a foreign culture lies in wait for them with all its temptations and pleasures. It is clear to Daniel and his

friends, whose names had already been changed against their will, that the price of these temptations is assimilation into a new culture. Food and drink bring together those who are distant, and emphasize that which those who are distant have in common—the life of the flesh and its desires.

Here Daniel stands like a fortified wall and declares a new insight that no man has imagined till now: Even in exile, even outside of the Chosen Land and outside of the Chosen People, we will remain Jews. The wall that Daniel built against the foods of the nations, even if they could be kosher according to halacha, is the wall against involvement in the lives and culture of the nations. From him, the Sages of later generations learned to decree against the bread, oil, and wine of the nations—and in particular, in the generation of the students of Shammai and Hillel, who decreed regarding eighteen things, at a time when the mingling with the nations and their culture had spread through Eretz Yisrael, with no place unaffected.